GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 38. Sobota 15. Lutego 1851. Rok gazecie 40.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Królestwo Polskie. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 11. lutego. Dnia 12. lutego 1851 wyjdzie w c. k. nadwornéj i rządowéj drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany CXXXVI. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa z r. 1850 — wydany d. 16. paźdz. 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku, dnia 30. paźdz. 1850 w polsko-niemieckiém, halicko-rusko-niemieckiém i romańsko-niemieckiém podwójném wydaniu — w czesko-, słoweńsko- i kroacko-niemieckiém podwójném wydaniu.

Zeszyt ten zawiéra pod

Nr. 383. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 8. paźdz. 1850 r., którém ogłoszono sankcyonowaną przez Jego ces. Mość organizacyę politycznéj administracyi Królestw Galicyi i Lodomeryi z księstwami Oświecimem i Zatorzem i z W. księstwem Krakowskiém.

Nr. 384. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 8. paźdz. 1850, którém ogłoszono sankcyonowaną przez Jego ces. Mość organizacyę administracyi politycznéj kraju koronnego Bukowiny.

Lwów, 2. lutego. Jego c. k. Mość raczył najw. dyplomem własnorecznie podpisanym c. k. jenerał-majora w korpusie inżynierów Łazarza *Mamula*, jako kawalera ces. austryackiego orderu Maryi Teresy, stósownie do statutów tego orderu, wynieść najłaskawiéj na dostojeństwo stanu Baronów.

Sprawy krajowe.

(Ogłoszenie urzędowe.)

Wiedeń, 11. lutego. Dzisiejsza Gazeta Wiéd. zawiéra w urzędowéj części następujące ogłoszenie:

„Wypadki najnowszych czasów dowodzą, że istniejące od dawna rozporządzenia względem uderzających ubiorów i znaków, które należy uważać za polityczne, lub którym służy za podstawę demonstracya polityczna, nie są należycie zachowywane.

C. k. rząd wojskowy i cywilny widzi się przeto spowodowanym zwrócić powtórnie uwagę na wydane w tym względzie publiczne ogłoszenia tudzież rozporządzenia do c. k. starostwa grodzkiego, niemniéj na zakazy obwieszczone pojedyńczym kategoryom tutejszych studentów przez ich gremia nauczycielskie.

Ogłoszeniami wspomnionemi zakazano wszystkie uderzające ubiory, które można uważać za oznaki polityczne, a przeto polecono starostwu grodzkiemu ogłosić je raz jeszcze, a przekraczających do odpowiedzialności pociągnąć.

Wiédeń, 10. lutego 1850.

Z centralnéj komisyi c. k. wojskowéj komendy miasta.

(Obrady w kongresie cłowym.)

Wiédeń, 11. lutego. Na dzisiejszém posiedzeniu cłowego kongresu zatrzymano co do pospolitych skór pozycyę projektowanéj taryfy, a to 7 zr. 30 kr. cła przywozowego, a 2 kr. wywozowego. Natomiast podwyższono od wyborniejszych skór projektowaną pozycyę przy przywozie z 12 zr. 30 kr. na 15 zr. Cło wywozowe 5 kr. zatrzymano bez zmiany.

Stósownie do projektu zatrzymano cło od pospolitych towarów skórzanych w ilości 25 zr. przy przywozie a 10 kr. przy wywozie, niemniéj od średnich podobnych towarów w ilości 50 zr. przy przywozie a 25 kr. przy wywozie; nareszcie od najwyborniejszych towarów skórzanych zatrzymano również zaprojektowane cło 100 zr. przy przywozie a 25 kr. przy wywozie. *(Lit. kor. austr.)*

(Trzęsienie ziemi w Medyolanie.)

Medyolan, 6. lutego. Wczoraj o dziesiątéj godzinie 49½ minucie przed południem dało się czuć tutaj mocne, nakształt fali przez 3 sekund trwające trzęsienie ziemi. Równocześnie dał się słyszéć mocny łoskot; domy trzęsły się, jak gdyby jaki wielki ciężar po ich kurytarzach się toczył, igła magnesowa chwiała się znacznie w kierunku pionowym, jakto zwykle się zdarza w mechanicznych, niezawisłe od magnetyzmu ziemi, w prostopadłym kierunku na aparat wymierzonych uderzeniach. Zboczenie igły magnetycznéj nieokazywało żadnéj zmiany. Zégary astronomiczne niezastanowiły się. — Atmosfera była zupełnie spokojna, wysokość barometru nieznacznie zmieniona, termometr (R.) pokazywał + 3¾.

(Wiadomości potoczne.)

Medyolan, 7. lutego. Wychodzący tutaj dziennik *Cosmorama pittorico* zakazano na czas stanu oblężenia za umieszczony z d. 4. b. m. podżegający artykuł. — Dla uregulowania spraw publicznego nauczania mianował p. minister oświecenia mężów zaufania, którzyby go radą swoją w téj mierze wspierali. *(L. K. A.)*

(Depesze telegraficzne.)

Litogr. koresp. austr. zawiéra następujące depesze telegr.:

Zagrabie, 10. lutego. Z nad granicy bośniańskiéj donoszą z 29. z. m.: Pod przywództwem Alego Kedicz i Kadya Kapicz przybyło do Bihacz kilkuset Turków z Krainy dla powzięcia dalszych narad; przyczém otrzymali od Alego Baszy z Tuzla i ze Zwornika wezwanie do powstania w masach. Deputowani z Hercegowiny donoszą o cofnięciu się *Omera Baszy* do *Kognica*. Ali Kedicz odjechał z Bihacza do insurgentów w Krainie dla wydania hasła do powstania w Posavina i uderzenia razem ze trzech stron na *Omer Bassę*. — W *Sarajevo* i *Trawniku* panuje spokój.

Ateny, 28. Małżonka dawniejszego ministra wojny *Mauromichalis*, miała jak słychać tajemny wpływ na zamordowanie ministra *Korfiotaki*. Oczekują w téj mierze śledztwa.

Turyn, 7. Dymisya ministra *Siccardi* zdaje się być pewna już rzeczą. Następcą jego wymieniają p. *Galvagno*.

(Kurs wiédeński 12. lutego 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — 97⅞; 4½% — 85¼; 4% — 76¼. 4% z r. 1850 — 88⅞. Losy z r. 1834 — 1025; z 1839—298⅛. Wiédeńskie miejsko bankowe 2½% — —. Akcye bankowe 1196. Akcye kolei północ. 1260. Głognickie kolei żelaznéj 650. Odenburgskie 131. Budwejskie —. Dunajskie żeglugi parow. —. Loyd —.

Francya.

(Rozprawy w zgromadzeniu narodowem.)

Paryż, 7. lutego. Na wstępie dzisiejszéj sesyi narodowego zgromadzenia zapowiedział prezydent *Dupin* z wyrazem ubolewania że jenerał de Lahitte, były minister spraw zewnętrznych, podał się do dymisyi jako reprezentant departamentu du Nord. Poczém minister finansów *de Germiny* wszedł na trybunę przedłożyć projekt budżetu na rok 1852. Z wstępu, który odczytał, dowiadujemy się, że ogółowy niedobór w końcu 1851 roku będzie wynosić 646 milionów. Zwyczajne przychody na rok 1852 podano na 1381 milionów, a zwyczajne wydatki na 1372 milionów. To oznajmienie ministra nie zrobiło na zgromadzeniu widocznéj senzacyi. — Poczém stósownie do dziennego porządku wzięto pod dyskusyę niektóre już od dawna uczynione propozycye względem zmiany regulaminu czynności. Zaproponowane przez pana de *Kerdrel* mianowanie nieustającego wydziału dla porządku spraw, odrzucono 338 głosami przeciw 300. Podobnież propozycyę pana *Pascal Duprat*, według któréj wszystkie projekta do ustawy, tyczące się systemu podatków miały być przesyłane do specyalnego rozpoznawczego wydziału, a nie jak potąd do nieustającego wydziału finansów. Po załatwieniu ustawy kredytowéj na korzyść mających się zaprowadzić kas wzajemnego wsparcia, przyjęto ustawę o naturalizacyi spłodzonych we Francyi przez cudzoziemców dzieci. Propozycyę Kazimiérza *Péryer*, według któréj narodowe zgromadzenie na przyszłość, gdy będzie dyskusya o ratyfikacyi traktatów z zagranicą, które władza wykonawcza zawarła, nie powinno żadnych poprawek do tych traktatów wotować, lecz tylko poprostu oświadczyć: że traktat ratyfikuje, albo dla bliżéj wymienionych powodów ratyfikacyę na późniéj odkłada, wzięto bez najmniejszego sprzeciwienia się pod obrady. — *Bourzat*, tudzież niektórzy inni członkowie lewéj strony zaproponowali zmianę w ustawach sukcesyjnych, według któréj za zejściem z tego świata jednego z obojga małżonków, zapewnia się pozostałéj małżonce lub małżonkowi, jeżeli jest ubogi, udział w sukcesyi. Pomimo sprzeciwienia się ministra sprawiedliwości *de Royer*, który nie chce przyzwolić na takie wyjątkowe ustawodawstwo, wzięto ten projekt znaczną większością pod rozwagę. — Poczém *Emil Leroux* składa na stole sprawozdanie o proszoném upoważnieniu do ścigania sądownie pana *Ney de la Moskowa*, i oznajmia, że wydział oświadczył się jednogłośnie za przyzwoleniem téj autoryzacyi, potém zamknięto posiedzenie.

(Sprawozdanie komisyi względem dotacyi odczytano w zgromadzeniu narodowém.)

Paryż, 8. lutego. Pan Piscatory odczytał dziś na publiczném posiedzeniu zgromadzenia narodowego sprawozdanie komisyi względem dotacyi. Sprawozdanie to następującéj jest treści:

„Mości panowie! Przedłożono nam projekt do ustawy, aby ministrowi finansów na wydatki roku 1851 otworzyć nadzwyczajny kredyt w sumie 1,800,000 franków na pokrycie kosztów reprezentacyi prezydentury.

„Gdyby zgromadzenie przyjęło ten projekt ustawy, natenczas suma kredytu zezwolonego ze strony państwa na wydatki pana prezydenta republiki wynosiłaby 3,425,000 franków, a to według następującego wyrachowania:

„Pensya 600,000 franków, kosztą reprezentacyi 600,000 frank., koszta utrzymania pałacu Elysée 240,000 frank., najęcie hotelu przytykającego do pałacu Elysée 35,000 franków, asygnowana panu prezydentowi republiki część z funduszów dla ministerstwa spraw wewnętrznych 150,000 franków, nadzwyczajny kredyt na koszta reprezentacyi 1,800,000 franków. To wynosi okrągłą sumę 3,425,000 franków.

„Ponieważ w budżecie wyznaczona jest suma 1,625,000 frank. na wydatki pierwszego urzędnika republiki, zachodziło przeto pytanie, które miała rozwiązać komisya, czyli są dostateczne powody, aby do téj sumy dodać jeszcze więcéj jak dwa razy tyle, przeznaczając to na wydatki, które z natury swojéj żadnéj nie mogą podpadać kontroli.

„Przypomnijcie sobie panowie, jakiémi argumentami poparto ten wniosek. Komisya uznała za rzecz potrzebną, zaprosić na swoje posiedzenie pana ministra finansów, który w towarzystwie panów ministrów, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i robót publicznych na tém posiedzeniu był obecnym.

„Na uczynione im zapytania odpowiedzieli panowie ministrowie, że się rząd odwołuje do motywów wniesionego w czerwcu 1850 r. projektu.

„Gdy komisya uczyniła uwagę, że zaproponowany wtedy kredyt wniesiono tylko jako kredyt suplementarny i uchwalono go jako kredyt nadzwyczajny, obstawali panowie ministrowie przy tém, że motywa są te same, i odpowiedzieli, że tą razą zaproponowany jest „nadzwyczajny kredyt na rok jeden“, że ten kredyt potrzebny jest na wydatki pana prezydenta republiki, i że jakkolwiek nadzwyczajny, jednak corocznie musi być odnowiony, aby prezydent republiki, bez względu na to kto nim jest, mógł godnie reprezentować kraj, którego jest piérwszym urzędnikiem.

„Po wysłuchaniu téj deklaracyi zajęła się komisya z najsumienniejszą uwagą rozpoznaniem projektu, który śród okoliczności w jakich żyjemy, nabył *znaczenia kwestyi politycznéj piérwszego rzędu*.

„Jakoż istotnie zapoznać niemożna, że tu idzie *o naturę i o stanowisko władzy wykonawczéj*, o wpływ, jaki ta władza od niejakiego czasu wywierała, o obecne stosunki obydwóch konstytucyjnych władz państwa, w końcu o sposób, w jaki przygotować należy rozwiązanie ważnych kwestyi, o których według postanowień fundamentalnéj ustawy państwa kraj wkrótce powołany będzie decydować.

„Po wszechstronném zastanowieniu się nad tą kwestyą, postanowiła komisya większością 13 głosów przeciw 2, zaproponować panom *odrzucenie téj propozycyi*.

„Możnaż powiedzieć, że budżet prezydentury uwolniony od ciężarów przeszłości niedostateczny jest dla wymagań przyzwoitości i godności wielkiéj władzy? Komisya niejest tego zdania. Sądzi ona, że suma zwyczajnego kredytu zupełnie jest dostateczną, by zapewnić prezydentowi republiki egzystencyę odpowiednią jego randze. Stan obyczajów i majątku w naszym kraju niewymaga nic więcéj, więcéj niemożnaby przyzwolić, nieoddalając się od prawowitych warunków wysokiego stanowiska, które je mają utrzymać, nie zaś powiększać. (Bardzo dobrze.)

„Prezydentura niejest władzą królewską, a reprezentacya prezydenta republiki jest równie jak jego władza osobistą i na pewny czas ograniczoną. Ważną bez wątpienia jest rzeczą, aby w ciągu swojéj administracyi zajmował stanowisko odpowiedne godności piérwszego urzędnika i obywatela. Ale téż nic więcéj. Nie jest on głową państwa, lecz tylko naczelnikiem władzy wykonawczéj. (Bardzo dobrze, bardzo dobrze.)

„Większością 13 głosów przeciw 2 proponujemy przeto zgromadzeniu narodowemu, aby odrzuciło projekt dotacyi.“

Zgromadzenie słuchało w milczeniu tego sprawozdania komisyi i tylko w miejscu, gdzie powiedziano, że prezydent jest naczelnikiem władzy wykonawczéj, nie zaś głową państwa, odezwały się huczne oklaski.

Los projektu dotacyi naprzód jest zdecydowany. Dyskusya rozpocznie się w poniedziałek, i niebędzie długo trwała. Wniosek, aby dyskusyę odroczono do wtorku, odrzucono większością 358 głosów przeciw 306.

Rząd objawił nareszcie swoje zdanie co do ustawy wyborowéj z dnia 31. maja. Ministrowie dali w komisyi zgromadzenia narodowego stanowczą deklaracyę, że rząd sprzeciwiać się będzie wszelkiéj rewizyi téj ustawy, i że zamyśla zastósować ją także do wyboru prezydenta republiki. W téj saméj komisyi oświadczył minister jeszcze oprócz tego, że mając do wyboru między wnioskiem pana Duprat, zezwalającym na publiczną sprzedaż wszystkich dzienników, a propozycyą pana Baze, zakazującą sprzedaż wszystkich dzienników bez wyjątku, oświadcza się za ostatnią. Ministeryum jednak radeby zatrzymać teraźniejsze postanowienie, mocą którego od prefekta policyi zawisło upoważnienie do sprzedaży. *(B. Z.)*

(Poczta francuska z dnia 7. lutego.)

Paryż, 7. lutego. Dziś publikowano sprawozdanie p. d'Argout, gubernatora banku Francyi, które było odczytane na posiedzeniu właścicieli akcyi dnia 30. stycznia. Według tego sprawozdania cała suma operacyi centralnych i filialnych banków 1470 milionów, wynosi 142 więcéj niż w ostatnim roku.

Dziś rano o godzinie dziesiątéj odbyła się w Elysée rada ministeryalna. Ważne depesze z Włoch i z Niemiec miały wywołać długie debaty.

Tutejsi posłowie mocarstw północnych mieli dziś rano długą konferencyę u pruskiego ambasadora.

Wczoraj wieczór były znowu świetne pokoje w pałacu Elysée, na których bardzo liczne zgromadzenie się znajdowało.

Donoszą teraz z pewnością o odwołaniu jenerała Aupick z jego ambasadorskiéj posady w Konstantynopolu.

Monitor zawiéra dziś dekret, którym nową kontrybucyę ludności na bieżący rok nakazano.

(Depesze telegraficzne.)

Paryż, 8. lutego, 8 godz. wieczór. *Vaisse* oświadczył w komisyi mianowanéj dla rozstrząśnienia ustawy wyborczéj, że ustawa ta może być także zastósowaną do wyboru prezydenta.

Paryż, niedziela, 9. lutego, 5 godz. z południa. Odrzucenie projektu dotacyi na jutrzejszém posiedzeniu izby prawodawczéj ma wszelkie prawdopodobieństwo za sobą. W tym przypadku ma wydać prezydent poselstwo, w którym oświadczy, że nie przyjmie subskrybcyi narodowéj, lecz ograniczy swe wydatki i nie będzie przyjmować u siebie w czwartki. — Jako mowcy przeciw dotacyi wpisali się deputowani: Dufougerais i Bayard, za dotacyą będą mówić: Ferdynand Barrot, Morin, Payer i Casabiancas.

Paryż, 10. lutego. *Projekt dotacyi odrzucono większością 396 głosów przeciw 294.*

Zgromadzenie narodowe przyzwoliło na sądowe ściganie pana de la Moskowa.

Ustawa o gminach będzie w przyszły poniedziałek przedmiotem dyskusyi w izbie.

Włochy.

(Sprawy izb turyńskich. — Wiadomości bieżące.)

Turyn, 5. lutego. Na onegdajszém posiedzeniu izby drugiéj przedłożył minister Cavour dwa projekta do ustawy; w piérwszym żąda kredytu dodatkowego dla dokończenia składów (docks) w Darsena w Genuy; w drugim domaga się również kredytu na koszta dla przeniesienia instytutów król. marynarki do odnogi w Spezia. — Projekt pana Valerios, by znieść administracyjne urzęda dóbr skarbowych, odłożono na późniejsze obrady. — Na wieczornem posiedzeniu rozpoznawano liczbę deputowanych, którzy równocześnie piastują urzęda publiczne. Jest ich w ogóle 49.

Na wczorajszém posiedzeniu rozpoznawano wybory, i 112 głosami przeciw 7 przyjęto odnośną do Sabaudyi ustawę, którą się polowanie wolném ogłasza.

Senat przyjął bez dalszéj dyskusyi na posiedzeniu dnia 3. wotowane już przez izbę drugą, z Francyą, Belgią i Szwajcaryą zawarte traktaty.

— *Gazetta Piemontese* zawiéra król. dekret, którym dla zasłabnięcia ministra sprawiedliwości, Siccardi, portefeuille jego tymczasowie ministrowi spraw wewnętrznych, panu *Galvagno* oddano.

Gazetta di Venezia nadmienia w téj mierze: „Słychać, że minister sprawiedliwości Siccardi podał się do dymisyi. Układy z Rzymem doszły już do tego stopnia, że ten krok ma wielkie podobieństwo do prawdy. Ustawa o małżeństwie cywilném tudzież inne przez pana Siccardi zamierzone reformy nie mogą już przyjść pod obrady. Twierdzą, że uczony hrabia Scolpis, który już w marcu 1848 był ministrem sprawiedliwości, będzie jego następcą.“

— Mianowano komisyę do uregulowania więzień, która ministerstwu o wszystkich w téj mierze tyczących się stosunkach ma przedłożyć obszerne sprawozdanie.

— *Risorgimento* zbija pogłoskę, że Anglia radziła rozszérzyć marynarkę i zaprowadzić korpus marynarki w Spezia, a Francya przeciw temu protestowała.

— Monsignor Fantini, biskup w Toscano i senator państwa, stanął na czele rozpisanéj w jego dyecezyi subskrybcyi, z któréj dochodu będzie przesłany Monsignorowi *Franzoni* srebrny kielich w znak szacunku i przywiązania.

(Otwarcie uniwersytetu w Siena.)

Florencya, 5. lutego. Dekretem Wielkiego księcia pozwolono znowu otworzyć uniwersytet w Siena, który z powodu nieprzyzwoitego postępowania uczniów podczas duchownéj exorty zamknięto. Sprawców téj nieprzyzwoitości częścią wyłączono z prelekcyi, częścią skazano na stracenie roku szkolnego.

(Ustawa municypalna dla Rzymu. — Wiadomości potoczne.)

Rzym, 30. stycznia. Ogłoszono tutaj nareszcie *ustawę municypalną miasta Rzymu*, jako uzupełnienie dawniejszéj o organizacyi radzców municypalnych państwa kościelnego w ogólności. — Składać się ma z jednego senatora, którego bezpośredni wybór z pomiędzy najznaczniejszych rodzin szlacheckich zastrzegł sobie wyraźnie J. Ś. papież. Obok niego wejdzie do magistratury 8 konserwatorów, mianowanych od papieża z potrójnéj listy przez radę municypalną ułożonéj (rozumie się tylko z pomiędzy członków téj rady), i mają przez połowę należeć do jednéj i drugiéj klasy z których się sama rada składa. W radzie téj zasiada 48 człon.: przez połowę z majętnego stanu szlacheckiego, a przez połowę z posiadaczy ziemskich, kupców itp., cenzus zaś ich wynosi drugie tyle jak na prowincyi. Na pier-

wszy raz mianuje tak ich jak i konserwatorów, papież bezpośrednio. W dalszym zaś czasie uzupełniają się oni z przybraniem po dwóch mężów z każdego okręgu miejskiego i dwóch członków z izby handlowéj w ten sposób, że wygotowują listę z podwójną liczbą przychodzących do mianowania radzców, z któréj znowu papież wybiéra. Mianowanie służy na 6 lat, wszelakoż ustępuje co 3 lat połowa konserwatorów niemniej i radzców municypalnych, z prawem jednak powtórnego wyboru. — Ustawą tą więc uzupełniono szereg ustaw organicznych, i idzie jeszcze tylko o główną rzecz — o wprowadzenie ich w życie, w któréj-to mierze mianowicie w pewnych prowincyach zajść mogą znaczne trudności. Szczególnie Romagna znajduje się w stanie ogromnéj anarchyi. — Mimo to, że austryackie komisye wojskowe wykonywują jak najostrzéj sądy doraźne, mimo przepełnionych już więzień i ciągłego chwytania zbrodniarzy, niepoprzestają jednak opryszki rabować z niesłychaną śmiałością. Główna kryjówka tych band znajduje się w krainie Ferrary, w oparzeliskach i lesistych żuławach ciągnących się ku Rawennie; również i pogórze na pograniczu toskańskiém nastręcza im bezpieczne kryjówki. — Można się było tego spodziewać, że karnawałowi śród teraźniejszych okoliczności nieprzyzwolą większéj jak zeszłego roku swobody; jakoż rzeczywiście zabroniono dekretem wczoraj ogłoszonym wszelkich masek, przyprawiania sobie fałszywéj brody, a nawet i pocierania twarzy farbą.— Ciekawi jesteśmy, czyli p. Mazzini wystąpi znowu z zakazem brania udziału w tych rozrywkach, zwłaszcza, że podobny zakaz nie został w roku 1850 bez znacznego skutku. — Rzym otrzymać ma nareszcie oświetlenie gazowe; teraz dopiero ułożono się o to kontraktem z pewnym Anglikiem. Najprzód oświetlony ma być tylko plac *Corso*, poczem nastąpi to zapewne na *Via del Babuino* i w poblizkich dzielnicach miasta szczególnie przez obcych zamieszkiwanych. — Co do nowych doniesień moich o policyjnych środkach i expedycyach jenerała Gemeau muszę jeszcze dodać, że wymierzone były jak słychać tylko przeciw pokątnym drukarniom. *(D.R.)*

(Ostatnia poczta z Włoch.)

Florencya, 5. lutego. Od niejakiego czasu wychodzą tutaj liczne broszury krytykujące i przyganiające w ostry sposób wielkoksiążęcemu rozporządzeniu względem suspenzyi konstytucyjnego statutu. Ponieważ zbytnéj bezwzględności dziennikarstwa wyznaczono wiadomem rozporządzeniem prasowem pewną stósowną granicę, przeto opozycya ucieka się teraz do wydawania książek. Lecz że zgodność we wszystkich gałęziach publicznéj administracyi jest kwestyą żywotną, zatem rząd wielko-książęcy będzie się zapewne widział zmuszony do wystąpienia w drodze legalnéj przeciw rozsiewaczom wspomnionych pamfletów.

Turyn, 6. lutego. Wczoraj wyprawił książę Genuy świetną zabawę wieczorną. *Risorgimento* wyraża zupełne zadowolenie swoje z powodu przyjęcia przez izbę najwyższą obydwóch umów handlowych. Natomiast przygania w innym artykule postępowaniu izby deputowanych przy sprawdzeniu budżetu dla ministeryum sprawiedliwości; mianując podobne zachowanie się małodusznością i wyszukaną drobiazgowością. — Rozchodzą się coraz więcej wieści, że Siccardi z tego a nie innego powodu myśli z ministeryum wystąpić, i tylko na pozór składa się swoją słabością. Wiadomą bowiem jest rzeczą, że minister Siccardi będąc pełen delikatnych uczuć umie z większą niż jego koledzy pewnością przewidzieć najbliższe wypadki. Dobrowolne jego ustąpienie byłoby przeto rodzajem niewłaściwego zeznania, że zachowywany potąd system niebędzie się już mógł długo utrzymać. *(Lit. k. a.)*

Niemce.

(Brygada Zobel w Hamburgu.)

Hamburg, 9. lutego. Dzisiaj zrana o godz. $11^1/_2$ wkroczyła część brygady jenerała-majora Zobel pod jego własnem dowództwem do miasta, by się ztąd udać do Altony. C. k. wojsko przyjmowała obecna tu jeneralicya, a na jéj czele Fml. baron v. Legeditsch. Wojsko to składało się z 3 batalionów strzelców, trzech batalionów pułku Wellington pod pułkownikiem Brunner (powiększéj części Niemcy z Czech), tudzież 6 funtowéj bateryi z ośmiu i 12 funtowéj bateryi z sześciu dział i z znacznéj liczby pociągów. Ogółowa liczba wynosi około 5000 ludzi. Kawalerya nie przybyła tu dzisiaj. Przy bramie Millern kazał Fml. v. Legeditsch defilować wojsku przed sobą. Liczna i świetna muzyka wojskowa towarzyszyła brygadzie, która po części będzie stać w Altonie, gdzie Fml. *Theiner* założył główną kwatérę swoją.

(Sejm księstwa Nassau.)

Wiesbaden, 7. lutego. Sejm wziął pod obrady budżet dominialny. Koszta administracyi dóbr skarbowych wynoszą 494,050 zr., na które sejm zezwolił. Prezydent ministrów oznajmił, że z Austryą zawarto konwencyę względem posiadłości Johannisberg, któréj główne punkta są: 1) że Austrya uznaje zwierzchnictwo księstwa do posiadłości Johannisberg od 1. stycznia b. r.; 2) że od tego czasu będą płacone podatki, lecz zaległe podatki są ustąpione, a 3) że zaliczone z dominialnéj kasy dla Johannisberg forszusy w kwocie 7000 złr. będą zwrócone.

(Duńczycy zajęli twierdzę Rendsburg.)

Rendsburg, 9. lutego, godz. 12. w południe. Właśnie wkracza duński sztab jeneralny przez przyczołek do twierdzy Rendsburga. Duńska piechota i kawalerya postępowała za nim i zajęła tam posterunek. Z fortyfikacyi Rendsburga powiéwa Danebrog i jak daleko oko dosięgnie, powiewają chorągwie duńskie z twierdzy. Załoga duńska liczy według wiarogodnych podań 2000 ludzi. Pociągiem południowym przybyły znowu dwa bataliony Austryaków i Prusaków i dwa szwadrony kawaleryi. *(Br. Z.)*

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 8. lutego.)

Metal. austr. 5% — $75^1/_2$; $4^1/_2$% —. Akcye bank. 1111. Sardyńskie $34^5/_8$. Hyszpańskie 3% — $33^7/_{16}$. Polskie 300 L. —.; 500 L. — $81^3/_4$.

Prusy.

(Parada wojskowa na cześć arcyksięcia Leopolda. — Hr. Sponneck. — Agitacya fabrykantów tabaki i tytoniu.)

Berlin, 6. lutego. Nasze gazety zawiérają dzisiaj uwagi nad konstytucyjném znaczeniem 6. lutego dla Prus, gdyż dziś rok temu, jak przez rewizyę izb uchwalona konstytucya pruska uroczystym aktem była zaprzysiężona. Niektóre dzienniki przedrukowały nawet konstytucyjne zaręczenia, z jakiemi król Jego Mość złożył na konstytucyę przysięgę. Jednakże ani rząd, ani ludność nie okazała ochoty do obchodzenia uroczystości konstytucyi. Świetna parada wojskowa, która dziś rano odbędzie król na placu pod lipami, poświęcona jest obecności Jego królewicz. Mości Leopolda arcyksięcia Austryi. Młody ten książę, który od wczoraj tutaj bawi, zwraca na siebie we wszystkich salonach pruskiéj stolicy wielką uwagę już przez swoję odznaczającą się i bardzo przyjemną osobistość, już jako powinowaty cesarskiego domu Austryi. Jakoż dzisiejsza parada była w wojskowym względzie najznaczniejsza i najokazalsza, jakich już dawno niewidziano. Pogodny dzień zimowy przyczynił się niemało do upiększenia tego na cześć austryackiego księcia wyprawionego festynu, który był jednym z najświetniejszych dla rezydencyi pruskiéj.

— Duński minister finansów, hrabia Sponneck, który znowu odjechał do Wiédnia dla przedłożenia tam do konkluzyi uzyskanych tu rezultatów, jest za kilka dni znowu z powrotem spodziewany. — Sądzą powszechnie, że wtedy rozpoczną się tutaj w Berlinie właściwe obrady dla ukończenia sprawy szlezwigsko-holsztyńskiéj. Na żądane, jak się zdaje, przez Danię zgromadzenie stanów łatwiéj podobno nastąpi zgoda, niż na projekta, które w tym celu zamierzono, i które za podstawę stanowczéj konwencyi służyć mają. Zdaje się, że według tego projektu ułożono sztuczny system konstytucyjny między Danią, Szlezwigiem i Holsztynem, według którego dla tych trzech części kraju będą zaprowadzone osobne konstytucye i sejmy, ale oraz z tego ostatniego będzie utworzony sejm powszechny, mający jedność całego duńskiego państwa reprezentować. Ale dla ocenienia ze stanowiska państwa tego planu, chodziłoby jeszcze najszczególniéj o wytłumaczenie i pojęcie dawniejszéj uchwały związku, na mocy któréj brano słuszny udział w rozwiązaniu duńsko-niemieckiej kwestyi spornéj. W pojmowaniu namienionéj uchwały związku zachodzą jeszcze dwa ważne punkta, gdyż przytem potrzeba mieć na względzie i pograniczne stosunki między Szlezwigiem i Holsztynem, i specyalną należność Holsztynu do niemieckiego związku. Duński projekt stawia na czele ideę całego państwa Danii, ale zresztą żąda wszelkich koncesyi, jakie tylko z tą ideą ostać się mogą. Lecz nie należy zapominać, że nateraz chodzi tylko o punkta przedugodne, które dla dokładniejszych konwencyi załatwione być muszą. Z pruskiéj strony będzie funkcyonować w tych konferencyach pan Usedom jako pełnomocnik, dawniejszy podsekretarz stanu w ministeryum spraw zagranicznych. Pan Usedom zastępował już kilkakrotnie prezydenta ministrów pana Manteuffel w poprzednich negocyacyach z hrabią Sponneck.

— Agitacya tutejszych fabrykantów tabaki i tytoniu wzrasta coraz bardziéj przeciw utworzeniu powszechnego, niemieckiego terytoryum cła. Fabrykanci, których zgromadzeniom i podaniom sprzyja rząd przynajmniéj przez niejaką uwagę, oddają się téj obawie, że w skutek wielkiego zjednoczenia handlu może być tytoń i tabaka odebrana industryi prywatnéj i w monopol państwa zamieniona. — W prośbie, którą temi dniami doręczyła deputacya tych fabrykantów panu prezydentowi ministrów i panu ministrowi handlu, podano konzumcyę tabaki i tytoniu w Prusiech na czterdzieści ośm milionów funtów rocznie. Jestto zewszech miar znaczne spotrzebowanie tego artykułu, który przez przywóz, produkcyę, fabrykacyę i odbyt znacznéj części pruskiéj ludności egzystencyę zabezpiecza. Szczegółowych wiadomości, które fabrykanci tytoniu i tabaki teraz wymienili, użyje rząd na przyszłość niezawodnie do nałożenia większego podatku na tytoń i tabakę. Ale własne jego stanowisko handlowo-polityczne zawsze jeszcze nie jest jasne ani dokładne.

(Wyjątek z procedury karnéj.)

Berlin, 9. lutego. Dzieci mające mniej niż 14 lat mają według istniejącego ustawodawstwa karnego otrzymać *chłostę* za popełnione zbrodnie, ale nigdy nie mają być karane według surowości praw. Podobnym dzieciom wymierzano dawniéj tylko *cielesną karę*, późniéj zaś rozszérzono pojęcie chłosty, a mianowicie przy powtórnych i ciężkich zbrodniach wydawano także wyrok na karę więzienia, zamknięcia w instytucie poprawczym i t. p. Tylko karę śmierci, doczesną karę więzienia i karę hańbiącą wykluczono względem dzieci, bo kary te nie dadzą się pogodzić z pojęciem „chłosty.“ Trybunał najwyższy zgodził się na ten sposób wykładania ustawy. Ponieważ dekretem gabinetu z dnia 6. maja 1848 zmieniono karę cielesną w ogóle, powstała znowu kwestya, czyli i dzieci mające mniéj niż 14 lat nie mogą być cieleśnie karane. Zdaje się to być wątpliwem dla tego, że kara musi być wymierzona sądownym wyrokiem, a dekret gabinetowy opiéwa w ogóle, że sądom nie wolno wydawać wyroków kary cielesnéj, nie robiąc żadnego wyjątku względem dzieci. Trybunał najwyższy uchwalił jednak w podobnych

przypadkach dalsze zatrzymanie kary cielesnéj, a mianowicie dla tego tylko, że chłosta cielesna zniesiona jest tylko jako kara, nie zaś dla takich przypadków, gdzie, jak np. przy małoletnich idzie przedewszystkiem o to, by wynaleść stósowny środek wstrzymania ich od dalszych przestępstw, ponieważ następnie przy takich dzieciach wymierzona przez sędziego na miejscu ojca kara cielesna jest daleko stósowniejsza niż zamknięcie w więzieniu.

(Kurs giełdy berlińskiej z 10. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 5% — $106\frac{1}{8}$. Oblig. długu państwa $84\frac{1}{2}$. Akcye bank. $96\frac{1}{4}$. Polskie listy zastaw. $93\frac{3}{4}$. Polskie 500 L. — $81\frac{1}{4}$.; 300. L. — $142\frac{3}{4}$. Frydrychsdory $13\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. $7\frac{1}{2}$. Austryackie banknoty —.

Królestwo Polskie.

(Rozporządzenie rady administracyjnéj Królestwa Polskiego.)

Warszawa, 9. lutego. Wprowadzając w wykonanie najwyższy ukaz z dnia 29. grudnia 1850 roku, w kórym, z uwagi na okazującą się od niejakiego czasu w główniejszych punktach handlu europejskiego dążność do podwyższenia ceny śrebra, aby zabezpieczyć fundusz, na którym oparty jest obrot papierów kredytowych państwa, od mogącego z czasem powiększyć się poszukiwania monety śrebrnéj i sztab dla wyprowadzenia takowych za granicę, zabroniony jest w całem państwie, wywóz za granicę śrebra w sztabach i w monecie; rada administracyjna królestwa na przedstawienie komisyi skarbu, stanowi: Art. 1) Wywóz z królestwa polskiego do obcych państw tak lądem, jak wodą, śrebra w sztabach i monecie, jest zabroniony. Art. 2) Szyprowie, furmani i w ogóle wszyscy za granicę do obcych państw udający się, mogą wywozić do 15. rubli w monecie śrebrnéj rosyjskiéj, polskiéj lub zagranicznéj, na każdą osobę pod warunkiem deklarowania takowéj monety na komorze. — Art. 3) Wywożący tajemnie śrebro w sztabach i monecie, oprócz konfiskaty śrebra, pociągani będą do opłaty podwójnéj onego wartości, stósownie do Art. 851. ustawy celnéj dla królestwa polskiego, w dniu 5. (17.) listopada 1850 wydanéj. Art. 4) Wolno jest przywozić jak dotąd do królestwa śrebro w sztabach i w monecie, jak również przywozić i wywozić złoto w monecie i sztabach. Art. 5) Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw ma być umieszczone, wszystkim Władzom królestwa, w czém do którój należy, porucza się.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu rady administracyjnéj, dnia 23. stycnia (4. lutego) 1850 roku.

Namiestnik, jenerał-feldmarszałek
(podpisano) *Książę Warszawski.*

Dyrektor główny prezydujący w komisyi rządowéj przychodów i skarbu, tajny radzca, senator, (podpis) *J. Morawski.*

Sekreterz stanu, rzeczywisty radzca stanu:
(podpisano) *T. Le Brun.* *(Gz. War.)*

Turcya.

(Wiadomości z Bośnii.)

Zara, 3. lutego. Do dziennika *Osservat. Dalmato* piszą z Sarajewo ddto. 23. stycznia:

Wezyr Hercegowiny, Ali Basza Stolcewicz usunął się do twierdzy Stolacz; udaje on, że stroni od buntowników, podczas gdy całemu światu wiadomo, że ciągle potajemnie ich wspiera. Kawas Basza stoi dotychczas na czele insurgentów w Mostar.

Omer Basza cofnął swe forpoczty z Lipety do Kognicy.

Z nad granicy Hercegowiny piszą do tego samego dziennika ddto. 29. stycznia, że wszyscy przełożeni różnych kandyluków w téj prowincyi, powołani są do Sarajewo, dokąd się niektórzy z nich już udali.

Seraskier posłał swego porucznika Andi Baszę do Skutari w Albanii, dla ściągnięcia ztamtąd kilka tysięcy żołnierzy do przytłumienia insurekcyi w Hercegowinie.

Słychać, że za przybyciem ich zaraz ruszy do Mostar. Już zarekwirowano kilkaset bydląt jucznych dla transportu pakunku i żywności. Pomimo to ciągle jeszcze stara się Seraskier całą tę sprawę po dobremu zagodzić, i w tym zamiarze wezwał ludność Mostaru, aby do Sarajewo przysłano 20 po imieniu oznaczonych indywiduów, którym pod słowem honoru wszelkie bezpieczeństwo zaręcza. W razie spiesznego poddania się dał także przyrzeczenie zupełnéj amnestyi; w przeciwnym razie uderzy niezwłocznie na Mostar.

Odpowiedź ludności Mostaru jeszcze nie jest wiadoma. Słychać, że Kawas Basza rozkazał chrześciańskiéj ludności Mostaru, aby razem z jego ludźmi naprzeciw Konnicy wyruszyła. Rajasowie, za słabi do oparcia się temu rozkazowi, najęli kilka tysięcy ludzi, którzy z powstańcami się złączą.

Wszelako powszechne jest mniemanie, że Mostar przychyli się do wezwania Seraskiera.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowy w obwodzie Rzeszowskim.)

Rzeszów, 6. lutego. Według doniesień handlowych z Rzeszowa, Sędziszowa, Przeworska, Leżajska, Rudnika, Ulanowa, Rzeszowa i Dzikowa sprzedawano tamże na targach w ostatnich 14 dniach stycznia w przecięciu korzec pszenicy po 19r.23k.—17r.30k.—16r.47k.—9r.10k.—17r.45k.—15.r—17r.30k.—16r.30k.; żyta 4r. 37k.—13r.20k.—13.47k.—6r.40k.—12r.—11r.40k.—11r.40k.—11r.; jęczmienia 12r.12k.—10r.52k.—11r.15k.—4r.35k.—11r.30k.—10r.—11r.—10r.; owsa 8r.3k.—7r.7k.—7r.25k.—4r.—7r. 45k.—6r. 40k.—7r.—6r.; hreczki 0—0—11r.15k.—5r.30k.—7r.15k.—8r.30k.—0—0; ziemniaków 5r.30k.—4r.—5r.40k.—2r.—4r.—3r. 20k.—3r. 20k.—2r. Cetnar siana po 3r.29k.—3r.13k.—3r.52k.—2r.5k.—2r. 45.—2r. 30k. 2r.30k.—3r.; wełny w Rudniku 75r. Sag drzewa twardego kosztował 15r.30k.—0—8r.15k.—16r.30k.—7r.30k.—6r.—7r. 30k.—12r. 30k., miękkiego 13r.—10r.30k.—17r. 30k.—11r. 15k.—6r. 15k.—3r. 30k.—6r.—10r. Za funt mięsa wołowego płacono 13k.—9k.—$7\frac{1}{2}$k.—7k.—7k.—$6\frac{1}{2}$k.—$8\frac{1}{4}$k. i za garniec okowity 4r.35k.—4r. 15k.—4r.47k.—4r.10k.—2r.45k.—2r. 30k.—4r.—3r. 20k. w. w.

Kurs lwowski,

Dnia 15. lutego.		gotówka		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	48	5	52
Dukat cesarski	„ „	5	51	5	55
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	13	10	17
Rubel śr. rosyjski	„ „	1	59	2	—
Talar pruski	„ „	1	52	1	53
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	29	1	30
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. .	„ „	90	42	91	9

(Kurs wekslowy wiédeński z 12. lutego.)

Amsterdam $177\frac{3}{4}$ p. 2. m. Augsburg $129\frac{3}{4}$ l. uso. Frankfurt $129\frac{1}{4}$ l. 3. m. Genua $139\frac{1}{2}$ l. 2. m. Hamburg 190 l. 2. m. Liworno 125 p. 2. m. Londyn 12.36. l. 2. m. Marsylia $151\frac{3}{4}$ l. 2. m. Paryż —. l. 2. m. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. $32\frac{1}{2}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. lutego.

Hr. Łoś Karol, z Kijowa. — Hrabina Cetner Elżbieta, z Podkamienia.— PP. Brunicki Jan, z Błażowa. — Batowski Antoni, z Kulikowa. — Domaradzki Ludwik, z Kołodziejowa. — Mioduszewski Ignacy, z Luczyca. — Wisniewski Henryk, z Dobrzan. — Witkowski Tadeusz, z Soroki. — Domaradzki Seweryn, ze Stanimierza. — Gromnicki Ludwik, ze Stanisławowa. — Pawlikowski Klemens, z Szczerczyk.— Ujejski Kornel, z Łubszy. — Hosch Edward, z Pukienicza. — Laskowski Felician, z Kozielnik. — Romaszkan August, z Uherska. — Zaremba Franciszek, z Zminicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. lutego.

Hr. Łoś August, do Werchraty. — Hr. Dzieduszycki Kazimiérz, do Niesluchowa. — Hr. Lanckoroński Wiktor, do Rawy. — Hr. Lanckoroński Stanisław, do Cieszanowa. — PP. Lang Ignacy, do Wolicy. — Papara Mieczysław, do Wierzbicy. — Papara Henryk, do Zubówmostów. — Gnoinski Aleksander, do Krosna. — Onyszkiewicz Fortunat, do Sokołówki. — Onyszkiewicz Rudolf, do Lisiatycza. — Rulikowski Jan, do Uhrynowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. lutego.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.			Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery	
	"	'''	''''					
6 god. zr.	28	0	0	— 4°	— 1°	zachodni	pochm.	
2 god. pp.	28	1	0	— 1,3	— 4°	półn.-zachodni	„	śnieg
10 g. w.	28	1	0	— 3,5°		zachodni	„	„

Dnia 15. lutego o godz. 6. zrana — 5°; o godz. 9 — 4°.

T E A T R.

Dziś: przedst. niem.: „**Ein Kapitalist, der einen Dienst sucht.**“

Wczoraj dawana była sztuka „*Homeopata i Alleopata*“ wabiąca na afiszu tytułem: *Nowa komedya krotochwilna.* Powiémy o niéj jak mówi Jules Janin: Wychodzisz z kościoła i pachniesz kazaniem; i słusznie, bo pachnie za nami teatr kiedy z teatru, kościół kiedy z kościoła wracamy. Dziś zioną z nas nudy przez wszystkie pory, bo wychodzimy z akademii; jutro — proszę popachać! nieprawdaż? wszak tu czuć salitrę i siarkę — wyszedłem z rady. — Nawet i wiersze mają swoje perfumy, cóż dopiéro komedya wczorajsza! Nie nasza w tém wina, że tak bezdrożne słowa się zpod pióra cisną, człowiek, narzędzie służebne zmysłu, a kto prawi o mocy duszy, niech pójdzie z Talią wczorajsza w zakłady, przegra, jak Bóg żywy, przegra, i końca nie wytrzyma! a szkoda, bo właśnie przy końcu miały być najdowcipniejsze dwuznaczności karczemne, przekręty bezecne i gminne refleksye, z których cały Homeopata i Alleopata osnuty. — Przymawialiśmy publiczności często, że zaniedbuje teatr, szkołę przyzwoitości i smaku; niech nam autor dzieła powié, jakie zapachy odniosła publiczność ze sztuki wczorajszéj?

Do dzisiejszej Gazety dołączony jest Dodatek Tygodniowy Nr. 7.

Główny Redaktor **M. Srzeniawa Sartyni.** Z c. k. galic. drukarni rządowéj.